СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

No. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го БЕРЕЗНЯ 1987 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 3, 1987 No. 40. VOL. XCIV.

Відзначено українця на міжнародній конференції

Торонто. — Тут недавно відбулася міжнародна конференція, влаштована гідро-металюргічною секцією Канадського інституту гірників і металюргів (CIM). В конференції взяли участь металюрги з усіх континентів.

В рамках конференції д-р Володимир Мацьків, заступник президента фірми Шеритт Гордон Майнс, Лтд., вручив д-рові Р. Геник-Березовському з Едмонтону відзначення за визначні осяги в ділянці гідро-металюргії, що має великий досвід та успіхи в цій ділянці, вдалося економічно виділити золото з руди, чого до тепер ще не використовувалося з огляду на труднощі, пов'язані з цією процедурою. Методи, які примінює д-р Р. Геник-Березовський при виділюванні дорогоцінних металів є не тільки економічні, але теж не допускають до таких залишків, як оксид сірки, арсен тощо, які є незвичайно шкідливі для природи, звірят та, очевидно людей.

Відомо, що багато озер і рік якщо не цілковито ,то майже мертві. Багато лісів, садів знищено, птахи гинуть, люди хворіють, а індустріяльні компанії, в яких під час продукції витворюються під різним видом шкідливі окиси, видають сотки міліонів долярів, щоб не допустити до витворення цих окисів чи редукувати їх. Власне у цьому

Д-р Р. Геник-Березовський

значення винаходу способу Р. Геник-Березовського у виділюванні дорогих мета лів без витворення окисів.

Відзначення, уфундоване фірмою Шеррит Гордон Майнс у 1976 році, щороку признає комісія при гідрометалюргічній секції Канадського інституту гірників і металюргів. На протязі перших п'ятьох років не можна було призначити цього відзначення працівникові фірми-фундатора.

Д-р Роман Геник-Березовський — другий з черги працівник цієї фірми, що отримав це відзначення (перший в 1985 році) у великій мірі до його успіху причинилися вказівками й порадами д-р В. Мацьків, інж. В. Кунда та інші співпрацівники.

М. Квомо дістав запрошення відвідати СССР

Ню Йорк. — Газета „Ню Йорк Таймс" повідомила, що губернатор стейту Ню Йорк, ліберальний демократ Маріо Квомо дістав запрошення відвідати Совєтський Союз. Однак речник губернатора Мартін Стедман заявив, що покищо М. Квомо не має якихось конкретних плянів щодо візити в Москву.

Недавно губернатор оголосив, що не має наміру висувати свою кандидатуру на президента ЗСА від Демократичної партії у виборах 1988 року. Противники його кандидатури постійно підкреслюють, що він не має ніякого політичного досвіду, тому візита в Совєтський Союз може пригодитися Квомо в тому випадку, якщо він захоче виставити свою кандидатуру на президента в майбутньому. Крім того, як зауважив один політичний обсерватор, ця поїздка значно змінить становище губернатора, якщо він буде претендувати на посаду віцепрезидента в наступних виборах.

Однак Квомо заявив цими днями, що не бажає бути віцепрезидентом.

Покищо невідомо, хто саме запросив губернатора відвідати Совєтський Союз. Запрошення було зроблене під час його зустрічі з політичними обсерваторами у Вашінгтоні. Асистенти губернатора кажуть, що Квомо правдоподібно не зможе нанести візиту в Москву до половини квітня або навіть до початку літа.

Після того, як Квомо був переобраний на другу каденцію в листопаді минулого року, він декілька разів говорив, що буде тепер більше їздити, в тому числі за кордон. Останній раз він виїжджав за кордон у 1980 році, коли був заступником губернатора стейту Ню Йорк. Квомо входив до складу делегації, яку тодішній президент Джиммі Картер післав в Італію для вивчення наслідків землетрусу, що стався на півдні Італії, недалеко від того місця, де народилися батько і мати Квомо.

Шефом штабу Білого Дому став Г. Бейкер

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен прийняв резиґнацію Доналда Ріґена з посту шефа штабу Білого Дому і призначив на цю посаду колишнього сенатора з Теннесі Говарда Бейкера, який був лідером республіканської більшости в Сенаті від 1981 до 1984 року.

Президент оголосив про заміну наступного дня після публікації звіту комісії Тавера, яка розслідувала аферу з доставою американської зброї Іранові і фінансування антисандиністів.

Про „вину" Д. Ріґена говорили шавно. В пресу проникли відомості про конфлікти Д. Ріґена з жінкою Президента, Ненсі Реґен, що, як вважали, і приведе до його резиґнації. Ще тиждень тому преса писала, що Ріґен залишить Білий Дім в кінці лютого. Так і сталося.

Президент прийняв резиґнацію „з жалем" і оголосив про призначення Г. Бейкера. „Я дуже задоволений, що він хоче взяти на себе таку відповідальність і хоче допомогти мені реорганізувати штаб Білого Дому для активної праці на майбутні два роки", — сказав Президент.

Г. Бейкер

З цих слів і з наступних інтерв'ю Г. Бейкера стає зрозуміло, що новий шеф штабу займеться в найближчі дні персональними змінами в адміністраційному апараті Білого Дому. В цьому Бейкер, який є поміркованим республіканцем, знайде підтримку Конґресу. Зразу після його призначення багато законодавців, як ліберали, так і поміркованих, підтримали рішення Президента.

Говард Бейкер став третім за роки президентства Р. Реґена шефом штабу Білого Дому. В перші роки канцелярію очолював Джеймс Бейкер, який став потім секретарем Департаменту фінансів, а його пост зайняв Д. Ріґен. На цій посаді він пробув понад два роки.

Наступного дня після резиґнації Д. Ріґен приїхав у Білий Дім, щоб забрати з кабінету свої речі. „Я не маю наміру коментувати те, що сталося, — сказав він репортерам. — Я хочу зачекати деякий час. Тепер я думаю не про минуле, а про майбутнє".

В Женеві обговорюватимуть пропозицію М. Ґорбачова

Женева, Швайцарія. — Американські і совєтські представники, які ведуть переговори в Женеві у справі редукції стратегічної нуклеарної зброї, а особливо ракет далекого і середнього засягу з атомовими головками, відбули у понеділок, 2-го березня ц.р. довшу спеціяльну сесію для обговорення пропозиції совєтського лідера, генерального секретаря ЦК КПСС Михаїла Ґорбачова, який настоює, щоб обидві сторони, тобто З'єднані Стейти Америки і Совєтський Союз, забрали свої ракети середнього засягу. Теперішня пропозиція М. Ґорбачова різниться від попередньої тільки тим, що він вже не ставить жадних передумов для зменшення нуклеарних ракет в Европі і ні словом не згадує про Стратегічну оборонну ініціятиву президента Роналда Реґена, тобто космічні апарати, завданням яких буде оборонити вільний світ від несподіваної нуклеарної атаки СССР.

Близькі дорадники Президента ЗСА висловили задоволення з пропозиції совєтського лідера і заявили, що тільки таким способом можна буде зрушити з мертвої точки переговори в Женеві і підписати перший роззброєневий договір ЗСА з СССР за президентури Р. Реґена.

Залишається ще дві справи для полагодження, щоб можна було приступити до формування договору, а це справа перевірки і присутність совєтських нуклеарних ракет у Східній Німеччині та Чехо-Словаччині близького засягу. Якщо ці дві справи будуть розв'язані (дехто каже, що їх полагодять вже цього тижня) то Адміністрація Р. Реґена готова прийняти повністю пропозицію М. Ґорбачова і в червні розпочати процес відтягання ракет середнього засягу Першінґ 2 і крилатих з деяких країн Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). Це саме зробить СССР, який відтягне свої ракети на совєтську територію з Центральної і Східньої Европи.

Совєтська пропозиція про відтягнення ракет, яку подали до відома совєтські засоби масової інформації в суботу, 28-го лютого вказує, — кажуть політичні спостерігачі, — що росіяни ще цілком не зрезиґнували з переговорів з теперішньою Адміністрацією, яка, як відомо, знайшлася тепер в клопотах з приводу іранської афери, нелегального перекинення ґрошей на конто антикомуністичних повстанців „контрас" в Нікараґуа та резиґнації, або звільнення, багатьох близьких співробітників Р. Реґена з Уряду чи урядових агенцій. Кеннет Д. Адельман, директор агенції контролі зброї, також такої думки, що „М. Ґорбачов хоче за всяку ціну підписати договір з цим Президентом якнайскорше, бо він бачить в нього добру волю позитивно полагодити ця справу".

Інші думки є Ричард Н. Перл, асистент секретаря Департаменту оборони у справах міжнародної політики і безпеки, який також уважає, що пропозиція М. Ґорбачова є конструктивною і сприємливою, але не треба сподіватися скорого полагодження цієї справи з огляду на бюрократичні перешкоди і триваючі переговори в озброєнні.

Европейські країни НАТО у принципі позитивно прийняли пропозицію СССР. Одинока Франція, яка має застереження не так до самої пропозиції Ґорбачова, як до укладу сил в Европі і совєтської переваги в конвенціональній зброї, яка також становить загрозу для европейських країн. Совєтські представники на переговорах у Женеві формально представили пропозицію М. Ґорбачова в такій формі, як вона була сказана, а тепер над нею розпічнеться ділова дискусія в наступних чергових днях.

Опубліковано книжку Ю. Борця-Чумака „З найкращими"

Лондон. — З серії книжок Видавничої Спілки у Великобританії минулого року тут опубліковано 384-сторінковий мемуарний твір пера Юрія Борця-Чумака, знаного автора і колишнього булавного УПА та народженця Лемківщини. Літературно-мовна редакція цієї книжки і набір — Святослава Караванського; обкладинка роботи — Д. Денисенка.

Видання — це спогади автора про участь у боротьбі з окупантами України, роздуми автора над різними питаннями, картини з життя еміґрації та подорожні його враження. Усі ці роздуми об'єднано в одинмемуарно-біографічний твір.

Книжку в ціні 15-ох долярів, „З найвищими" можна набути в українських книгарнях або безпосередньо у згаданому видавництві у Лондоні: Ukrainian Publishers, Ltd. 200 Liverpool Rd., London N. 1 ILF, Great Britain.

ТУСМ ПОКАЖЕ ФІЛЬМ

Ню Йорк. — Осередок ТУСМ у Ню Йорку подає до відома студентської молоді, що в п'ятницю, 6-го березня ц.р., о год. 8-ій вечора в залі Українського Визвольного Фронту при 136 Друга авеню, покажеться відео „Sword of Gideon". Після відео буде товариська зустріч при вині і сирі. Вступ — вільний.

Українські писанки є на виставці в замковім музею

Нюарк, Н.Дж. (Д. Рак). — В історичному замку Ламберт мальовничо положеному на узбіччю гори Гаррет, відкрито виставку американського народного мистецтва в суботу, 7-го лютого ц.р., яка триватиме до 31-го січня 1988 року.

Цю виставку влаштувало Історичне товариство повіту Пассейк, яке опікується музеєм, що приміщується в замку. Куратор музею Кеті Кін включила до виставки також деякі експонати трьох етнічних груп, видних у повіті, а це українські, італійські і мадярські.

Українська мініятурна виставка на бажання куратора показує лише українські писанки і кілька дрібних зразків української народної творчости, а три експонати виставив Мадярський музей з Пассейку. На виставці переважають предмети типові для американського народного мистецтва, що має цілком інакший характер як творчість інших народів, головне селянська.

Інформативні написи на стінах старанно опрацьовані подають правильну інформацію про іміґраційні групи повіту та про українську габлотку. На квітень заплановано, як доповнення, показ писання писанок, яке переведе народна мисткиня Евгенія Харченко.

Будинок музею це справжній замок, з далеким видом на містечко Паттерсон. Збудував його у 1892 році англійський іміґрант Католіна Ламберт, що доробився великого маєтку, заложивши фабрику шовків у Паттерсоні, знаним колись як „Місто шовку" у Новім Світі, де й перші українці іміґранти не легко заробляли на хліб.

Після смерти Лямберта в 1923 році його син продав замок містові, яке відпродало його у 1934 році повітовій комісії парків. Замок відновлено із зовні та в середині, зберігаючи кілька оригінальних кімнат із їх багатим устаткуванням, а інші пристосовано для вжитку музею і на потреби історичного товариства і комісії парків. З великої колекції образів европейських мистців не багато лишилось, бо збанкрутувавши в часі Першої світової війни, Ламберт продав їх на авкції в Ню Йорку. Залишились меблі різьблені італійськими майстрами, декоративні стіни і стелі, онисові колюмни і вітражі, створюючи стилеву атмосферу для музейних виставок з американського минулого.

Про виставку інформує гарно оформлений каталог, 20 сторін більшого формату, зредаґований куратором музею із вступною статею професора Томаса Д. Карролла із департаменту фольклору Пенсильванійського університету. У статті п.н. „Майбутнє народного мистецтва" (мова про американське народне мистецтво) автор подає ряд теоретичних міркувань, які мали б устійнити дефініцію американського народу мистецтва і його вартість з історичного і соціологічного аспектів. Тематика цікава для музейників і дослідників американського народного мистецтва, яке, покищо, не включає народного мистецтва европейських походження.

Включено також нарис про історію повіту Пассейк і його етнічні групи, та тому й окремий уступ приділено українській виставці.

Замок положений на пограниччі двох містечок, Паттерсону і Клифтону, при Веллі рд., а музей відкритий від середи до неділі, від год. 1-ої до 4-ої по полудні.

Мистці з роду в рід

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Мистець екслібрису Тирс Венгринович для нас так відома постать, що зустрічаємо його в редакції, немов старого знайомого. Тим разом він прийшов тут із своїм молодшим сином Діомиром, що вперше буде разом із батьком показувати картини на виставках в ЗСА, які відбудуться в найближчих місяцях.

Довідуємося, що перша з виставок, після приїзду з Польщі на півриічні відвідини, буде в приміщеннях Об'єднання Мистців Українців Америки в Ню Йорку, при 136 Друга евеню, від 8-го до 15-го березня ц.р. із святочним відкриттям в неділю, 8-го березня, о год. 1-ій по полудні.

Дальше наші мистці будуть виставляти свої праці у Філядельфії в днях 22-го до 24-го березня у приміщенні Українського Освітньо-Культурного Центру, а відтак вибираються до Чикаґо і може також до інших скупчень українців.

Тирс Венгринович приніс зі собою до редакції зразки своєї праць із ділянки церковної архітектури, бо саме вони будуть становити цим разом львину частину експонатів, що їх будемо оглядати на виставках. Хоча він відомий нам всім в першу чергу, як мистець екслібрису і виготовив їх вже понад 400, тепер від вісьмох років опрацьовує

В редакції „Свободи": від ліва Т. Венгринович, інж. Л. Калинич, Д. Венгринович.

церкви Підкарпаття, конкретно Бойківщини і Лемківщини та з наполегливістю і завзяттям впродовж літніх місяців їздить вздовж і вширш цих околиць з фотографічним апаратом в руках, збираючи архіварні пам'ятки, і рисуючи усі залишені по селах українські церкви, з яких вже за час його праці деякі перестали існувати. У нього призбиралося досі понад 120 графічних рисунків таких церков, з них більшу частину побачимо тепер на виставках, поруч із знаними нам вже тепер, екслібрисами. Поруч із цим так важливим для українського глядача матеріялом, ми зможемо оглядати праці молодого Діомира, що пішов слідами батька і є його пильним учнем. Він також в першу чергу графік, але користується і технікою акрилику.

У розмові в редакції „Свободи" довідуємося, що Д. Венгринович завзятий і вишколений альпініст і цей спорт став його знанням. З ним однак він має досить багато вільного часу і цей час посвячує взагалі на мистецтво, яким захоплений на рівні батька. Коли жартома запитуємо чи мистецький талант передається з роду в рід, Тирс Венгринович по-

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

В БУЕНОС АЙРЕСІ РОЗПОЧАВСЯ процес над кількома старшинами морської фльоти, які брали участь, спільно з військовою поліцією, в тортуруванні вояків, перевозі наркотиків, перекупствах і вбивствах під час урядування в Арґентині військової хунти, яка була при владі аж до 1983 року. Державний прокуратор покликав на свідків у процесі кільканадцятьох арґентинських старшин, підстаршин і вояків морської фльоти. Проти цього спротивилося головне командування армії, бо в Арґентині існує звичай, що вояк може тільки свідчити перед мілітарним трибуналом. З цього приводу наступив конфлікт між цивільним судом і генеральним штабом армії, який тепер намагається злагіднити міністерство юстиції.

СИРІЙСЬКІ ВИСОКІ СТАРШИНИ, які відповідають тепер за безпеку в західній частині Бейруту, подали до загального відома в пресі й інших засобах масової інформації, що ця частина міста є безпечною для праці закордонних представництв, тобто амбасад і консулятів та торговельних місій, а також цивільних ливанців, які хочуть повернутись до своїх помешкань. Генерал бриґади Ґазі Канаан, шеф сирійської військової розвідки в Ливані заявив кореспондентам, що сирійські військові частини можуть забезпечити нормальну працю місій і життя цивільних там де вони є присутніми.

АНҐЛІКАНСЬКА ЦЕРКВА ПРИЙНЯЛА на своїх нарадах в Лондоні постанову про допущення до священичого стану жінок і прийняття їх до численних теологічних семінарій. Досі усі священики тієї Церкви були чоловіками. Учасники генерального синоду Анґліканської Церкви голосами 317 проти 145 прийняли цю постанову. Потрібно ще апробати принаймні 44-ох єпископів, щоб постанова увійшла в силу. Англійська Церква є частиною анґліканської релігійної спільноти, у якій вже приблизно 750 жінок є висвячені на священиків, в більшості в Єпископальній Церкві в ЗСА.

В ПАРИЖІ СУД ОСКАРЖИВ чотирьох терористів, членів організації „Безпосередня акція". Прокуратура доказала підсудним численні злочини, включно з вбивством генерального директора автомобільної компанії „Ренолт". Крім того поліція, перешукуючи помешкання підсудних, знайшла в них багато різнородної зброї, амуніції, вибухового матеріялу, летючок з погрозами і засудами, на яких треба вписати тільки прізвище „засудженої на смерть" особи тощо.

АФҐАНСЬКІ ВОЄННІ ЛІТАКИ збомбили кілька пакістанських селищ і знищили чимало будинків. У висліді бомбардувань загинуло 35 пакістанців і понад 200 осіб були поранені. Налет був виконаний правдоподібно за згодою головного командування совєтської окупаційної армії в Афґаністані, бо ляльковий уряд Афґаністану не проявляє сам жадної ініціятиви, зокрема у військовій стратеґії. Очевидно, уряд Пакістану гостро запротестував проти налетів і проти обвинувачень, що, мовляв, Пакістан систематично підтримує антикомуністичних повстанців і доставляє їм американську зброю. Крім Пакістану афґанський уряд і совєтське командування окупаційними військами обвинувачують ще в допомозі повстанцям З'єднані Стейти Америки і Китайську Народню Республіку.

ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧИЙ філіппінською армією ген. Фідель В. Рамос, обвинувативши публічно не тільки комуністичних партизанів, які сіють смерть серед цивільного в більшості населення, але також тих осіб з опозиції до уряду президента Коразон Акіно, які „сіють зерно недовір'я" до нового уряду. Їм не подобалися також політичні і соціяльні переміни у Філіппінах, — заявив ген. Рамос, — і вони радо привітали б поворот колишнього президента-диктатора Фердинанда Маркоса, який все ще мріє про президентуру, хоч вже давно в нього немає візії, як поліпшити матеріяльний стан філіппінців. „Одно, що в нього залишилося це хвора амбіція і жадоба влади", — відмітив філіппінський генерал.

В АМЕРИЦІ

ЗАСТУПНИК СЕКРЕТАРЯ Департаменту оборони ЗСА Фред Ікл, який очолює політичний відділ Пентагону, заявив, що Совєтський Союз в першу чергу повинен бути зацікавлений в негайному виведенні своїх військ з Афґаністану. „Москва може врятувати становище, і чимскоріше вона виведе свої війська, тим ліпше буде для неї. Якщо совєтські війська залишаться в Афґаністані, це викличе ворожість всього реґіону". Ф. Ікл висловив песимізм відносно нової рунди афґансько-пакістанських переговорів, що відбуваються в Женеві під егідою ООН. Переговори, на його думку, не мають сенсу вже тому, що в них не беруть участи представники муджагедінів — головної зацікавленої сторони. Ікл сказав, що зросла підтримка афґанських партизанів не лише зі сторони західніх країн, але й зі сторони ісламських сусідів.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН прийняв у Білому Домі неґритянського пастора Джессі Джексона, щоб обговорити на просьбу пастора справу про рішення Президента зменшити федеральні субсидії студентам, що відбіється на освіті неґрів. Розмова тривала півгодини. Це була перша за сім років зустріч Р. Реґена з одним із його найбільш завзятих критиків. Зустрівшись після розмови з репортерами, Дж. Джексон відкинув їх згоди, що Реґен прийняв його лише тому, що навколо Білого Дому збираються хмари у зв'язку з іранським скандалом. За словами Джексона, було обговорено кілька справ, що стосуються освіти неґрів. Ніякого рішення не було прийнято, але пастор сказав, що розмова виявилася корисною і що він і надалі буде добиватися зустрічі з Президентом, а не задовольнятися розмовами з його асистентами.

ЯК ПОВІДОМИЛО ПРЕСОВЕ агентство Ройтерс, американський режисер Френсіс Форд Коппола запрошений на голову журі XV Московського кінофестивалю з категорії художніх фільмів. Ф. Коппола відомий з багатьох фільмів, зокрема „Апокаліпсис тепер", „Хресний батько", „Пеґґі Сю вийшла заміж". Головою журі з ділянки дитячих фільмів буде англійський артист Пітер Устінов. Фестиваль відбудеться у липні цього року

ВИСТУПАЮЧИ В НЮ ЙОРКУ, міністер оборони Італії Джіованні Спадоліні висловився за термінове проведення міжнародної конференції в справі боротьби з міжнародним терроризмом. „Представницька міжнародна конференція з участю З'єднаних Стейтів і Совєтського Союзу повинна бути терміново скликана, бо тероризм загрожує балансові сил у світовому маштабі", — сказав він. Міністер заявив, що міжнародний тероризм, центром якого є держави Близького Сходу і району Перської затоки, дестабілізує не лише західні країни, але й Совєтський Союз, мусулманське населення якого останнім часом зазнає впливу радикального ісламського фундаменталізму. Згадавши про урядову кризу в ЗСА, зв'язану з іранським скандалом, Дж. Спадоліні заявив, що Америка повинна терміново перебороти внутрішнє замішання і підтвердити своє лідерство в боротьбі з тероризмом.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J

Звіт, що потряс державну верхівку

Коли тільки виявилась афера з продажем Іранові зброї за посередництвом Ізраїля та призначення грошей, отриманих за ту зброю, за протисандіністських контрас в Нікараґуа, президент Роналд Реґен призначив тричленну Комісію під головуванням колишнього республіканського сенатора з Тексасу Джана Тавера для розгляду тієї неясної справи. Членами тієї Комісії був емеритований генерал Брент Сковкрофт і колишній демократичний сенатор та державний секретар Едмунд Маскі. Президент Реґен дав тій Комісії час для її праці від осени минулого року до 29-го січня цього року, але Джан Тавер просив продовжити той термін до кінця лютого цього року. І ось у минулий четвер, 26-го лютого 1987, у вщерть повній великій залі, у присутності кількох журналістів, ота тричленна Комісія під головуванням колишнього сенатора Джана Тавера передала у великому скороченні зміст свого звіту, списаного на 300 сторінках машинопису. Ця пресова конференція перейде до історії Америки з уваги на вагомий сутній зміст того, що заявили публічно ті три поважні, видатні і стовідсотково вірогідні політики — державні діячі.

Комісія Тавера, як виявилось, вглянула глибше у цю так звану іранську аферу і доклала куди більшого свого труду, як спершу гадалось. Вона переслухала десятки причетних до справи осіб включно з самим президентом Реґеном. Суть її зізнань у тому, що вони виявили жалюгідний безпорядок у державній верхівці ЗСА. Комісія не скривала, що Президент винуватий у тому, що він спершу призначив на найвідповідальніші становища невідповідних людей і після того не подбав, щоб інформовано його про найважливіші справи внутрішньої і закордонної політики. За негайним коментарем телевізійного фахівця мережі Ен-Бі-Сі, Крайова Рада Безпеки стала неначе „урядом в існуючому Уряді" і два її найважніші члени — голова віцеадмірал Джан Пойндекстер і його заступник підполковник Олівер Норт (нагороджений кількома медалями за хоробрість у В'єтнамській війні), переступили далеко компетенції Крайової Ради Безпеки, бо на власну руку почали вести закордонну політику. Приєднавши до свого гурту колишнього дорадника Президента для справ крайової безпеки Роберта МекФарлейна, намовили його полетіти двічі до столиці Ірану Теґрану у справі продажу Іранові зброї та нав'язання контакту з прихильними до Америки членами панівної верстви мусулманських аятоллів. За ту зброю Іран мав подбати, щоб у Ливані вийшли на волю схоплені американські закладники. Роберт МекФарлейн у два дні після переслухання його на сенатській Підкомісії для тієї самої справи пробував скінчити самогубством. Джан Пойндекстер і Олівер Норт взагалі відмовилися зізнавати, відкликавшись до 5-ої статті Конституції, яка дозволяє мовчати, коли зізнання школять даній особі. Таким чином і Комісія Тавера не змогла перевірити всю правду з усіма її подробицями, бо знають це тільки дві особи — Пойндекстер і Норт.

Проте звіт Комісії Тавера не скривав критики президента Реґена, який толерував такий стан у Білому Домі, що можна було поза його плечима робити недопускальні акти міжнародної ваги. Найбільша вина президента Реґена, що він призначив на шефа штабу Білого Дому колишнього президента найбільшої брокерської фірми Меррил Линч Доналда Ріґена і дав йому такі компетенції, що найбільшу владу у Білому Домі мав Ріґен, а не Реґен. Комісія Тавера недвозначно вказувала на нього, як найбільшого винуватця, що президент Реґен опинився у центрі скандальної афери, про яку раніше нічого не знав, або знав дуже мало, думаючи тільки про звільнення закладників. Історія почалася ще у 1985 році і Реґен тепер заявив Комісії Тавера, що просто не всилі пригадати собі розмов у тій справі.

Усі члени Комісії Тавера заперечили настирливі запити неприхильних Президентові журналістів щодо можливого „замазування" іранської афери. Всі вони, разом із демократом Маскі, заявили, що Президент нічого не скривав і не старався замазати, а — зрештою — Тавер підкреслив, Президент не тільки має право, а й обов'язок замовчати перед Конґресом деяку ризиковну строго засекречену операцію — на що було багато прецедентів в історії Америки. Але виявлення відсутности ладу на державній верхівці сколихнуло цією верхівкою. Президент вже заповів суворі заходи, — найпершим кроком було звільнення Доналда Ріґена і покликання на його місце Говарда Бейкера. Роналд Реґен — заявили коментатори — ранений, але видужає, якщо тепер змінить систему в Білому Домі.

Ольга Кузьмович

РОЗКРИВАЄТЬСЯ СПРАВЖНЄ ОБЛИЧЧЯ СОВЄТСЬКОЇ МОЛОДІ

Ще зовсім недавно на підставі совєтської і сателітської преси можна було мати лише один стандартний образ молоді з-поза залізної заслони: патріотичної, чесної, здорової, без ніяких налогів, вірної комуністичним принципам.

Але тепер завдяки „гласності" раз-у-раз находимо на сторінках офіційних пресових органів натяки а то і зовсім ясні картини, що далеко відбігають від того, що ми ще так недавно мали приймати як правду.

Показується, що усі ці погані навики і ціхи „гнилого капіталістичного Заходу" процвітають у СССР майже у такій ширині, як на Заході.

Із офіційної статистики з-перед трьох років число молодих наркоманів, що їх подавали на дві тисячі сімсот, тепер зросло, як виявив міністер внутрішніх справ Власов, — до 46,000. Це — дещо велика різниця і ледве чи могла аж так за три роки побільшитися кількість тих, які уживають наркотики.

„Комсомольская Правда", „Молодь України", „Україна" пишуть обширно про поширення наркоманії серед молоді, вже від 15-ох років життя. Розповідають про страшний психічний та фізичний стан молодих наркоманів, про це як вони торгують наркотиками і здобувають їх різними способами і при тому не бракує дуже різних описів. Ось перед нами журнал „Україна" за грудень 1986 року, в якому є постійні сторінки призначені для молоді під назвою „Орбіта". Там находимо один за одним репортаж із життя молоді України. В першому п.н. „Я більш не буду" опис переживань молодих наркоманів, — а в — другому „Бандит — фільм грабує душі" розглядається вплив сьогоднішних фільмів на молодь і дітвору.

Антоніна Качанова, авторка статті про наркоманію розпочинає її питоменним ствердженням, що „Страшне явище руйнування людської особистості наркотиками існує на Заході десятки років. Для нас — наркоманія проблема нова". А далі її висновки: „треба вжити негайних, найефективніших заходів, поки паростки цього лиха не перетворились на серйозну біду". Однак в її описі розмов із молоденькими наркоманами, в словнику який вони вживають на окреслення різних проявів свого налогу, бачимо що ця проблема не є зовсім аж так нова як старається переконати читачів совєтська журналістка.

А втім вона сама, описуючи розмову із 20-літнім хлопцем стверджує що перед нею „наркоман із стажем". Теж кількість знаків із „уколів" у молодих людей, „фаховість" у перепродування наркотиків, співучасть сільського населення, навіть старих жінок у продукції маку — найбільше поширеного джерела наркотиків в Україні, показують що наркоманія добре вкоренилася в совєтську дійсність.

Після цілого ряду прикладів поширення наркоманії А. Качанова переводить ще і розмову з лікарями і на підставі їхнього досвіду стверджує, що наркоманія хвороба набагато важча й поважніша як алкоголізм, а наслідки її дуже серйозні. У висновку вона вважає, що проти цього лиха треба стануги негайно цілою громадою.

Як однак це зробити, коли панує загальна байдужість — ніхто не дає поради, а про цю байдужість, пустку життя пише Петро Коломієць у репортажі про поганий вплив фільмів, які тепер оглядає молодь у совєтських кінотеатрах. Жорстокі, криваві, кримінальні та ковбойські фільми — чужої продукції та совєтської, серед молоді найбільше популярні. Чим більше бійки та трупів тим краще, — пише П. Коломієць. І такі фільми оглядають у великій кількості також неповнолітні, навіть коли це для них заборонено. У висліді автор обширно описує різні випадки вандалізму, які він пов'язує з огляданням жорстоких фільмів. Ось в одній із середніх шкіл біля Києва кількох учнів по-звірячому побили свого товариша, системою карате, яку вивчили із фільму. Ось учень в місті Коростень зруйнував у парку лавки, та інші споруди, ось у дискотеках — тільки чужинецька музика і не можна навіть почути від молоді українського слова.

Усі ці прояви, про які не було досі мови, зв'язується із впливом кіна, музики-рок, але також із порожнечою життя та байдужістю суспільства, заником зацікавлення літературою.

Автори статтей закидують навіть одверто, що популярності „бандит-фільмів" сприяють ті, які їх продають, бо це приносить заробіток і переповнені кіна.

Але також брак зацікавлення молоддю батьків, є причиною поширення усіх злих впливів. Як розповідає А. Качанова, 19-літня дівчина-наркоманка жаліється, що мама далі вважає її дитиною та ставить її такі питання, як напр. чи почистила зуби або помила руки, не розуміючи, що у дівчини куди поважніша проблема.

Про усі ці проблеми, які вийшли тепер назовні пише також американська преса, цитуючи — совєтську. Молодь є невдоволена життям, огірчена обставинами, розчарована патріотичними кличами, службою у війську чи працею „на заводі". Брак мешкань, правильного родинного життя, велика кількість розводів, це ще дальші атрибути до того, що, читаючи про них, маємо враження немов в СССР тепер приходить до голосу така „енгрі дженерейшен", як перед двадцяти роками з інших причин виявлялася в ЗСА.

Ми переживаємо, хоч і на віддаль дуже цікавий період у розвитку подій в совєтському, досі так герметично замкненому, світі.

Ми далеко від того, щоб вірити, що усі ці від'ємні прояви серед молоді в СССР зродилися тепер, через одну ніч, але якщо вони так будуть набирати на силі, як можна сподіватися на підставі того, що читаємо — тоді є надія, що після таких змін серед молоді у підході до особистого життя, прийдуть зміни у настанові до комуністичного режиму..

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПАЛОМНИЦТВО ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ

У статті „Паломництво", що появилася у „Свободі" з 28-го січня ц. р., було написано: „Стемфордський Єпископ Василь Лостен висловив на недавніх нарадах епархіяльного комітету для підготови ювілейних святкувань своє жагуче бажання, щоб бодай кілька тисяч мирян та душпастирів з його епархії паломничали до Святої Землі в 1988 році. Для організування цього масового здвигу Владика робить вже чимало заходів."

Тому що кошт такої подорожі для одної особи був би коло 1,000 дол. , то поїздка кількох тисяч виносила б кілька мільйонів долярів. Це означає, що Єпископ бажає, щоб вірні видали кілька мільйонів долярів на туризм до Єрусалиму.

Далі стаття згадує книжку про паломництва під назвою „Як то Русь ходила слідами Данила" такими словами: „Русь, иишеться в згаданій книжці, ішла в Єрусалим з плачем і жалем за свої гріхи, щоб Господь простив нам наші беззаконня по великій милості своїй, щоб Бог не судив нас по справедливості, а по величині свого милосердя".

Наведені слова говорять про незаперечну вину і просять милости. Насувається питання, яке беззаконня поповнила Україна, щоб благати прощення? Український нарід побудував тисячі церков і монастирів і не загарбував земель інших народів, він тільки бажав і бажає бути господарем на своїй землі. Спустошення української землі і знущання над українським народом різними загарбниками не має порівняння в історії людства. Тому є тяжко повірити, що під час теперішньої гіркої української дійсности існують такі жагучі бажання і мислення в Єпископській канцелярії.

Василь Сосяк

Ню Йорк

ЗАРЕАҐУЙМО РАЗОМ І ОДНОЧАСНО

Достава „Свободи" далі погана, хоч Адміністрація поліпшила систему адресування. Доручування, я переконавсь, далеко гірше на периферіях, чим там, де більше скупчення передплатників, як наприклад в Чикаґо. Іноді дістаю примірник з п'ятниці, а з вівтірка надтягне щойно за пару днів. Достава по 3-4 примірники — постійна практика. Я писав до Postmaster General, Customers Service, Washington, D. C. Чемно відповіли, що постараються справити недостачі.

А що, коли б так хоч 1,000 передплатників, які мають цю проблему, написали на цю адресу одночасно, скажімо в третьому тижні березня? Спробуймо! Не ліниймось.

Шукаючи за причинами неудобства, знаходжу ще одну: поштові службовці не заглядають до середини газети, де сказано, що це щоденник, пошта другої кляси. „Свобода" з уваги на її формат виглядає для них як рекляма. (Газета має бути „товста", як „Крищен Саєнс Монітор", чи „Волл Стріт Джорнал") Чи не помогло б, коли б в друкарні вибито на першій сторінці біля адресової наліпки — Newspaper, 2nd class. Дістаю „The New Yorker". Чому там вибито на коперті, в якій приходить періодик „newspaper"? Видно, що на пошті трактували його як рекляму. Чому не спробувати і „Свободі" звернути увагу на видному місці великими буквами, що „Свобода" — щоденник, не одна в повені реклям?

Микола Бараболяк
Ріверсайд, Ілл.

ЧИ СПРАВДІ НАШ СПОРТ?

Слідкуючи за різними ділянками спорту в наших громадах, часом приходить на думку чи це направду віддзеркалює наш український спорт? Тут я в першу чергу хочу звернути увагу на ланки копаного м'яча. Коли переглянемо склади дружин в деяких місцевостях, то дуже невідрадним явищем я те, що в дружинах змагається між 60-90 відсотків чужих змагунів.

Тут і там можна почути голоси, що є криза в нашому спорті. Коли я писав на цю тему багато років тому, тоді також говорили, що була криза. Безперечно, що криза до певної міри була колись, є тепер і буде в майбутньому.

Причиною кризи є те, що ми не маємо допливу молодих спортовців з України, яких мають інші національності. Все таки ми маємо багато молоді, треба тільки ту молодь віднайти та зорганізувати, а головно вирощувати від молодого віку. Багато наших спортовців змагаються в чужих дружинах. Таких треба за всяку ціну привернути до наших клюбів. Маємо декілька спортових вишколів, але вони не є дуже ефектовні, коли не можна зліпити української дружини копаного м'яча. Може вони є більш успішні в інших родах спорту.

Дуже дивним явищем було те, що УСЦАК вирішила, що дружини чи то відбиванки, чи то копаного м'яча можуть брати участь в українських спортових ігрищах в такому складі, в якому виступають у своїх лі-

(Закінчення на стор. 4)

В. Л-ць

ЗАХІДНЯ ЕВРОПА НА ПОЛІТИЧНИХ МАНІВЦЯХ

Деякі, зокрема більші західньоевропейські держави, члени Північно-Антлантійського Оборонного Союзу (НАТО) починають ближче приглядатися до подій у Совєтському Союзі, особливо до „реформ", що їх, очевидно за згодою Політбюра, намагається увести в життя теперішній совєтський лідер Міхаїл Ґорбачов.

Без сумніву Західню Европу цікавлять в першу чергу реформи на економічному і торговельному відтинках та поширення співпраці СССР з „капіталістичним" світом. Як відомо, відносини між З'єднаними Стейтами Америки і його европейськими альянтами з НАТО ненадто приязні під теперішню пору, у зв'язку з намаганням Вашінґтону за всяку ціну продовжувати досліди і розміщення космічних апаратів, які на думку фахівців в Пентаґоні — це єдина захорона вільного світу від несподіваної атаки СССР нуклеарною зброєю. Такого становища, однак, не поділяють усі европейські країни, зокрема ті, які радше шукають наближення до східніх сусідів і відновлення політики детанту з 1970 років, коли процвітала торгівля між Заходом і Сходом, з користю для Сходу, культурний обмін, що його Москва зручно використовувала для шпигунства на усіх відтинках життя тощо. Цього факту, на жаль, західньоевропейці не беруть до уваги, а міністер ФРН Ганс-Дітріх Ґеншер плянує навіть виступити у Брюсселі на конференції міністрів закордонних справ НАТО і розпочати дискусію на тему процесу „демократизації" у СССР. Минулого тижня, виступаючи на економічній конференції у Швайцарії, він запропонував Західній Европі прийняти „нову політику змін" М. Ґорбачова без великих дискусій, бо це, мовляв, чи не єдина нагода для західніх альянтів підтримати корисний процес в комуністичних країнах, який має забарвлення демократизації.

Ґеншер, виявився також добрим рятівником комуно-московської імперії, пропонуючи Заходові розгорнути широку економічну співпрацю з СССР і допомогти Совєтському Союзові змодернізувати його цілу господарську систему.

Західньонімецький міністер почувається досить сильно в уряді канцлера Гельмута Коля, бо його партія вільних демократів значно поправила свій стан під час парляментарних виборів. Його пропозиції розгорнення широкої економічної співпраці з теперішніми імперськими лідерами, на щастя, не знайшли позитивного відгуку в столицях інших европейських великих держав. Прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер, яка тепло приймала в Лондоні М. Ґорбачова і його дружину Раїсу два роки тому і заявляла, що „з тією людиною ми можемо співпрацювати", воліє тепер почекати на висліди її поїздки до СССР на весні цього року.

У Парижі, згідно з інформаціями Мішеля Тату, авторитетного аналітика в газеті „Лє Монд", є багато скептицизму. „Тут існує гострий антисовєтський курс інтелектуалістів, який триває вже майже 10 років". — заявив Тату. Французьке становище до подій в СССР унапрямляє міністер закордонних справ в уряді прем'єр-міністра Жака Ширака, Джін-Бернард Раймон, який свого часу був амбасадором Франції до СССР і дуже добре познайомлений з підсовєтською проблематикою. Жак Ширак, подібно як М. Тачер, також плянує відвідати Москву і в особистих зустрічах та розмовах з тамошніми лідерами довідатись про „зміни", про які так багато говориться у Західній Европі.

Без сумніву „лоббі" Г. Ґеншера в користь М. Ґорбачова і його „відкритого суспільства" в СССР, дає запоруку підписання в скорому часі торговельного договору між Москвою і Бонном. Зараз таки після парляментальних виборів у ФРН 25-го січня ц. р., совєтська газета „Правда", орган ЦК КПСС, похвально висловлювалась про „здобутки" вільних демократів, знаючи мабуть, що міністерство закордонних справ далі очолюватиме Ґеншер, відомий русофіл і прихильник політики широкої співпраці Заходу з СССР.

Так більш-менш виглядає ситуація в Европі відносно Ґорбачовських „реформ". Чого доброго Захід проголосить черговий допомоговий плян Маршала

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Жила

НАША ЖИВА ПРАКТИКА

(Дещо про Гельсінкську конференцію у Відні)

Гельсінкські конференції держав, що підписали Заключний акт загальноевропейських нарад 1975 року щораз більше стоять у центрі уваги української спільноти в діяспорі. Це зовсім природне явище, бо на цих конференціях мається добру нагоду широко поінформувати світову громадськість про те, що український народ в Україні позбавлений елементарних прав та що уряд УССР, що є первісним членом ООН, не був допущений Москвою до Гельсінської Конференції у 1975 році, ані до післягельсінкських конференцій, що відбувалися в Белграді, Мадриді, Берні, а останньо, у Відні.

Як відомо, в Гельсінкських конференціях беруть участь урядові й неурядові чинники (акредитовані, а то й неакредитовані представники т.зв. неурядових організацій, або НҐО), преса й комерційно-видавничі підприємства. У склад урядових делегацій, тобто, повноправних учасників конференцій, входять також нечисленні українські етнічні представники, зареєстровані як дорадники й обсерватори, наприклад, у делегаціях ЗСА, рідше Канади. Крім цього, з нагоди Гельсінкських конференцій проявляють широку діяльність представники українського політичного світу й суспільно-громадських організацій з поодиноких країн нашого поселення.

Однієї української скоординованої репрезентації на цих конференціях досі не було. Наприклад, на останній Віденській Конференції 1986 року діяли такі українські організації: Комісія Прав Людини при СКВУ, Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ), „Смолоскип", Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи, Українське Державне Правління, Об'єднання Української Молоді в Німеччині, представник ДЦ УНР в екзилі тощо. З появою такого числа різних організацій здавалося б, що ми повинні вирости в своїх очах, але так не сталося, а навпаки, показалась велика нескоординованість у наших діях назовні, а ще більше в інформації на внутрішньому форумі.

Про роботу окремих організацій, що діяли у Відні були уже обширні інформації у нашій пресі, а останньо появилося ще комюніке Українського Інформаційного Бюра ДЦ УНР — „За координацію української гельсінкської дії". Отже, цього питання ми не будемо торкатись, а дамо короткий огляд матеріялів, що їх розповсюджували наші організації у Відні.

Наше обговорення почнемо з малої летючки рожевого кольору „Чорнобиль існує не всюди — він лежить в Україні". Цю летючку німецькою мовою видало й розповсюджувало Об'єднання Української Молоді в Німеччині. Летючка написана безпосередньо й розумно. У ній звернено увагу західнього читача на злочини Москви по відношенні до України й подано їх у сімох пунктах.

Кінчається текст летючки ствердженням, що, мовляв, немає уряду вільної і незалежної України, представника одного з найбільших народів Европи, й з цієї причини Україна не репрезентована у Відні. „Тому, ми, — пише молодь, — звертаємося зі закликом до урядів, засобів інформації і громадян вільного світу, щоб вони зрозуміли справжні інтереси українського народу, які повинні бути обговорені на цій конференції, а саме, український народ хоче втішатися безпекою, співпрацею з Европою і свободою".

Українське Державне Правління, за підписом Слави Стецько, голови його Закордонного Відділу, видало чотиристорінковий меморандум, звернений до держав учасників Конференції Безпеки й Співпраці в Европі. В меморандумі Державне Правління домагається релігійної свободи для Української Церкви в катакомбах згідно з домовленням Заключного Гельсінкського Акту. Воно звертає увагу західніх демократій на використовування в СССР примусової праці політичних і релігійних в'язнів при будові т.зв. сибірської труболінії, що є проти рішень Інтернаціональної Організації Праці, яка ще 1957 року скасувала примусову працю. У меморандумі суворо осуджується чорнобильську нуклеарну катастрофу й стверджується, що Москва вживає її як засіб залякування й репресії в Україні. В заключенні цього документу акцентується, що підкорені народи не є і ніколи не були внутрішньою справою будь-якої імперії, а кожна імперія як така мусить бути знищена.

Тепер обговоримо матеріяли, що зібрані в жовтій папці з канадським прапором. Як подано на наліпці, папка належить Міжконфесійній організації, що бореться за людські права й релігійну свободу в Совєтському Союзі й в країнах окупованих совєтами. Організація охоплює християн і жидів різного етнічного походження й різного віросповідання. Завдання її — інформувати чутливих канадців про долю людей, яких людські права й релігійна свобода знівечені в Совєтському Союзі й в країнах східнього бльоку. Організація вважає себе за голос тих, які самі не можуть виступити в обороні власних інтересів. У Канаді організація має в торонтонській газеті „Сан" окрему тижневу шпальту „Листи про людське життя". У цій шпальті появляються статті, що детально обговорюють порушення прав людини в країнах совєтського бльоку. Представники цієї організації: Джінія Інтректор, заступник директора й Христина Ісаїв, директор Комісії Прав Людини при СКВУ та інші перебували у Відні, співпрацюючи з різними групами й організаціями.

У папці цієї організації знаходяться матеріяли про наступні народи переслідувані в Совєтському Союзі: 1) естонський, 2) жидівський (обширні й добре опрацьовані), 3) латвійський (включено добре видану брошуру „Ці руїни обвинувачують", в якій зареєстровано численні святині, зруйновані совєтами, 4) литовський, 5) російський, 6) словацький, 7) татарський, 8) український. Серед українських матеріялів є коротка інформативна стаття про релігійні переслідування в Україні. Є там не дуже чіткі фотографії руїн могил Янівського й Личаківського кладовищ у Львові, що походять з 1971 року. Включено у папку також три статті: 1) „Олексій Мурженко", 2) „Йосип Тереля", 3) „Церква в кайданах". У статті про Терелю сказано, що його злочини — це палка оборона Української Католицької Церкви в Україні й лист до Комітету Валленберґа, в якому він подає, що відповідальною особою за арешт і зникнення Валленберга був Леонід Брежнєв. Знову в статті „Церква в кайданах" описано тернистий шлях Української Католицької Церкви й згадано про звернення Патріярха Кардинала Мирослава Івана Любачівського до володарів у Москві з метою добитися офіційного відновлення Української Католиць-

(Закінчення на стор. 4)

ЛЮТИЙ-БЕРЕЗЕНЬ — ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДСЬКОГО ФОНДУ 1987

Достойні Громадяни — Українці в ЗСА

Жорстокі переслідування і великі втрати, що їх зазнає наш нарід в Україні, включно із жахливими наслідками радіяції, після ядрової катастрофи в Чорнобилі, а тут неперебірчива кампанія ворожих нам сил, знеславлювання нашого імени, обвинувачування у мнимих воєнних злочинах, вимагають від нас консолідації усіх наших національних сил протидіяти проти тих наклепів.

В обличчі такої невідрадної ситуації УАКРада завжди обстоювала необхідність одної сильної центральної репрезентації українців в ЗСА і змагала до реалізації цього задуму. На жаль, не з вини УАКРади, ці намагання покищо безуспішні.

УАКРада розглянула можливості створення; на взір Канади, спеціяльного комітету, який мав би зайнятися збіркою матеріялів і заанґажуванням відповідних сил з метою опрацювати аналізу поселення українців в ЗСА та його опублікувати.

УАКРада співпрацювала в акції видання Департаментом Освіти Стейту Ню Йорк і Стейтового Університету 3-го тому про народовбивство-ґеноцид, у якому подано матеріяли про Великий голод в Україні, що має бути включений у навчальну програму в школах стейту Ню Йорк.

Екзекутива УАКР бере активну участь у Крайовому Комітеті 1000-ліття Хрещення України.

У зовнішньо-політичних справах Екзекутива продовжувала зв'язки із урядовими чинниками і не-державними (етнічними) організаціями і підтримувала ті акції державної політики, що були на користь поневолених большевиками народів, а передусім України.

Екзекутива інтервеніювала у справі консуляту в Києві і підтримувала акції Української Гельсінкської Групи, а представник УАКР брав участь у Конференції Співробітництва і Безпеки, що відбулася у Відні в листопаді 1986 р., входячи у склад делеґації СКВУ.

Щоб уможливити УАКРаді вив'язуватися надалі із тих завдань і їх здійснити, а також із фінансових зобов'язань супроти СКВУ, що виносять річно 37.500 дол., Екзекутива, дякуючи усім жертводавцям за підтримку в минулому, звертається з проханням до громадянства продовжувати встановлений три роки тому Український Громадський Фонд для покриття бюджету витрат, зв'язаних із її діяльністю.

Внески Фонду такі:
250.00 дол. від Крайових Організацій,
50.00 дол. від їх відділів,
25.00 дол. від осіб, що заробітково працюють,
15.00 дол. від пенсіонерів,
5.00 дол. від студентів.

Просимо в міру можливостей не обмежуватися до цих мінімальних сум. Чеки виставляти на: Ukrainian American Coordinating Council і висилати на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN COORDINATING COUNCIL
142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Екзекутива УАКРади

Сотні юнаків і дівчат вітали „Чорнобривок“

Парсиппані, Н. Дж. (Любов Коленська) — На залі і у фоє місцевого готелю Аспен — блиск канделябрів, вибагливі сукні та шикарний одяг чоловіків і сотні, сотні молодих, що прибули звідусіль, бо аж з далеких Мериленду, Каліфорнії, Коннектикат і Канади, щоб тут 31-го січня ц.р. взяти спільно участь у традиційних карнавалових вечерницях 29-ої уже з черги презентації дебютанток пластового гуртка „Чорнобривки“, що її влаштував нюйоркський Пластприят. І можна сказати, що на цьому многолюдному дебюті, де врочистому церемоніялові презентації 24-ох дебютанток - пластунок приглядалось 1,2000 осіб, — „старша гвардія“ була в меншості.

Дебютантки пластового гуртка „Чорнобривки“ Перший ряд (зліва): Оля Смородська, Уляна Загайкевич, Романа Кігічак, Христя Бокало, Роксоляна Лучкань, Уляна Легедза, Ганுся Войтович, Лада Гапій, і Андрея Марк; другий ряд (зліва): Ніна Марк, Ада Барановська, Андрея Черник, Марта Мулик, Таїса Яцусь, Лісса Хмелівська, Тамара Івасечко, Наташа Ліпцан, Наталка Герман; третій ряд (зліва): Христя Ворох, Олександра Гамерська, Христя Луценко, Олеся Лев, Тамара Фаріяс та Дора Тершаковець.

Цьогорічною презентацією дебютанток, де рік у рік щоразу інші покоління молодих передають „булаву“ своїм перемникам — успішно і вміло покермувала Зірка Боднар, імпрезова референтка нюаркського Пластприяту, яка вже четвертий рік підряд заплянoвує влаштування вечерниць, вибирає залю, розподілює програму. З нею співпрацювали Юрко Яворський (власник крамниці „Говерля“), який займався продажем квитків, та Василь Гнатів, скарбник Пластової Фундації, що вже понад 25 років відає фінансами Фундації. Крім цих осіб, працю свою ще вклали Оксана Бауер, що переводила проби з дебютантками, та Оля Понось, що займалася справами фотографій.

Із ударом 7:30 вечора Ярослава Мулик, голова нюаркського Пластприяту, привітавши гостей, розпочала програму вечерниць. І зараз же, під рясні оплески публіки, почали входити пара за парою шіснадцятирічні дебютантки — всі вони гарні, всі вони свіжі, зодягнені у традиційні білі довгі сукні, а в руках пластунок — китички троянд і ніжних орхідей. Поруч них маршували ескорти: кожен з них — пластун! І перед публікою розгорнулася картина, сповнена юної краси, елегантного шарму і хвилювання, заквітчаного усмішкою. Поміж присутніми можна було відчути гордість за те, що це начебто естафетою поколінь приходить ще одна зміна. Значить, не переводиться український дух, український стиль і спосіб життя серед молоді. І хоча в щоденному житті української громади присутність її нібито не така то помітна, але, як у цей вечір виявилося, вона є, вона живе, вона активна — і як її багато!

Ніна Марк із ескортом Петром Климом.

І врешті наступив отой кульмінаційний момент — презентація дебютанток, що її провели З. Боднар та Юрій Тарасюк, виховник у нюаркській пластовій Станиці. Вони вказували не лиш на осяги дебютанток і ескортів ув американських щоденних школах, але й на їхню працю та успіхи для Пласту, для української справи. І крізь гучномовець пролунали їхні прізвища в поазбучному порядку: Ала Барановська і Денис Гарасимяк, Христя Бокало і Роман Ратич, Гануся Войтович і Гриць Волощук, Христя Ворох і Богдан Базилевський, Олександра Гамерська і Святослав Скальський, Лада Гапій і Петро Коритко, Наталка Герман і Марко Когут, Уляна Загайкевич і Тарас Оришкевич, Тамара Івасечко та Ярослав Демітре, Романа Кігічак і Павло Червоняк, Олександра Лев і Андрій Яросевич, Уляна Легедза і Марко Космос, Наташа Ліпцан і Юрій Качмарський, Христина Луценко і Андрій Біґун, Роксоляна Лучкань і Роман Люба, Андрея Марк і Марко Боднар, Ніна Марк і Петро Клим, Марта Мулик і Марко Дулин, Оля Смородська і Марко Чума, Дора Тершаковець і Теодор Новаківський, Тамара Фаріяс і Марко Ликтей, Лісса Хмелівська та Іван Андреус, Андрея Черник і Олесь Даник, Таїса Яцусь та Марко Лисинецький. Варто зважити, що тут було не лиш дебютантки з Нюарку і околиць, але й дві — з Мериленду, одна з Ню Йорку, а чотири з — Коннектикат, а одна з пластової Станиці в Ню Бранзвик.

Дора Тершаковець із батьком д-ром Остапом Тершаковцем.

Залунали звуки чарівного вальса — і дебютантки із своїми ескортами поплили в першому танку. Відтак перед донями склонювались і просили до вальса їхні батьки, а ескорти танцювали на зміну із матерями дебютанток, а вкінці „рушили“ в танок усі, хто лиш був на залі і розпочалася забава, до танців якої безустанно грали на зміну до 1:30 ночі дві оркестри — „Темпо“ і „Гама“, вплітаючи в свій репертуар, то жваву крутіжну українську коломийку, то повільне романтичне танго.

А тепер повернемось до тієї хвилини, коли це юнаки-ескорти відпровадили дебютанток на підвищену естраду і всі вони засіли за президіяльний стіл. У цей мент обидва отці парохи — о. Іван Наконечний із української православної церкви Святого Вознесіння у Мейплвуді, Н. Дж., та о. Михайло Кучмяк із української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Нюарку, Н. Дж., поблагословивши вечірню трапезу, відмовили молитви. Опісля о. М. Кучмяк ще згадав про сьогодні вже покійну пані Августину Хомову, колись видатну пластову діячку та саме ініціяторку пластових дебютів.

Згодом ще коротко промовляли Юрій Дац, станичний нюаркської Станиці, який ґратулював і батькам і дебютанткам, складаючи їм признання за їхню працю в Пласті, як теж Лала Гапій, пластунка-вірлиця та гурткова „Чорнобривок“, що висловила подяку пластовим виховникам і батькам за їхню постійну працю і підтримку Пластові.

Про цьогорічний дебют, поміщуючи теж світлини, написала кореспондентка американського щоденника „Стар Леджер“ Мішел Ей. Шулце, підкреслюючи „грандіозність“ вечорниць та інформуючи про значення українського Пласту. В кінці свого репортажу М. Шулце зацитувала слова із інтерв'ю із Зіркою Боднар, яка сказала, що дебют — це в дійсності родинна подія. Ми її заплянували повних чотири місяці. Тут (на дебюті) були люди, що прибули із так далека як Каліфорнія і Канада, щоб бути частиною цього вечора“.

Дебют „Чорнобривок“ приніс із собою не лише гордість їхнім батькам та українській громадськості, не лише згуртував у тісне розрадуване коло великого грона молодь, але й завершився гарним фінансовим успіхом, а ввесь його дохід призначено на цілі нюаркської Пластової Станиці.

Мистці...

(Закінчення зі стор. 1)

важно вияснює, що либонь так воно і є. У нього на руках є записки про рід Венгриновичів і з них він знає, що його пра-прадід в 1650 році був надворним малярем в Галичині і цей талант залишився в родині. Навіть його батько, хоча був священиком, у вільні хвилини малював та був щирим приятелем мистця Льва Ґеца. Від нього отже Тирс успадкував замилування до мистецтва, тому після закінчення середньої школи студіював у Академії мистецтв в Кракові, де здобув диплом графіка у 1952 році. Саме в Кракові Т. Венгринович перебуває постійно разом зі своєю родиною і працює професійно.

Від молодої людини Т. Венгринович мав особливо тепле відношення до Лемківщини, де проживав раніше з родиною, і тому так лежить йому на серці утривалення церковної архітектури. Це саме спонукало його останні роки посвятитися цій справі, як також співпрацювати із д-ром Володимиром Мартинюком у секції опіки над церквами, яка тепер діє в Товаристві Опіки над пам'ятками у Варшаві. Хоча, як завважує досі ще немає фондів на реставрацію наших церков, товариство займається опікою над т.зв. „малою архітектурою“, тобто кладовищами і капличками.

Мистець розповідає з усміхом як йому приходилося їхати лише ровером через улюблену Лемківщину, а тепер цілими місяцями збирає картки на пальне, щоб могти вживати авта на свої літні подорожі туди.

Оглядаючи зразки графіки Т. Венгриновича тих наших прегарних церков, ми здивовані, що вони досі не появилися книжкою, але довідуємося, що це в Польщі не є можливе з фінансових взглядів. Мистець має надію, що вдасться зацікавити таким проєктом приятелів Лемківщини і приятелів української церковної архітектури тут в ЗСА чи в Канаді.

Він з вдячністю підкреслює, що саме сердечне і гостинне відношення української спільноти дало йому можливість вже двічі перебувати на американському континенті і переводити свої індивідуальні виставки, а тепер він втретє є гостем українців ЗСА і тим разом ще із сином.

Ікона — Тирс Венгринович

Хати — Дімитр Венгринович

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ГАЗЕТА „Вашінґтон Таймс“, ректор Мериленського університету Джан Слотер висловив бажання, щоб відомий жидівський правозахисник Йосіф Бегун, якого совєтські власті звільнили недавно з ув'язнення, прибув до З'єднаних Стейтів Америки і прочитав в університеті курс лекцій.

ГАЗЕТА „ВАШІНҐТОН ПОСТ" розповіла про 16-річних румунок Кармен Ґеорґеску і Юлію Картіну, які з групою румунських акробатів виступали разом з американською цирковою групою і попросили у З'єднаних Стейтів політичного притулку. Вирішивши залишитися в ЗСА, дівчата зателефонували в Румунію батькам. Мати Кармен подиктувала своїй дочці адресу їх дальшого родича, що живе у Вірджінії. В інтерв'ю американській репортерці Кармен і Юлія сказали, що вони зовсім не тужать за Румунією і з нетерпінням чекають того дня, коли зможуть піти вчитися до американської школи.

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Федеральної Кредитової Кооперативи

„САМОПОМІЧ"

в Керґонксоні, Н. Й.

відбудуться

в неділю, 29-го березня 1987 року
о год. 12:30 по пол.
в залі під церквою Пресвятої Трійці, після Святої Літургії

Запрошуємо усіх членів Кредитової Кооперативи та Громадян-Гостей до участи в зборах.

Дирекція

„Союзівка на вакаціях"!

З ОГЛЯДУ НА ВАКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ „СОЮЗІВКИ"

СОЮЗІВКА ЗАКРИТА

від 1-го березня до 1-го квітня 1987 року

Український Народний Союз
пошукує досвідчених

АҐЕНТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ЗАГАЛЬНИХ АҐЕНТІВ-ПРОДАВЦІВ

зі знанням української і англійської мов на околиці
Чикаґо, Ню Йорк, Торонто, Філядельфії, північного Ню Йорку і Нової Англії
з метою розбудувати і керувати мережами аґентів-продавців в тих округах.

- Впроваджуючі інформації
- Платня у формі позички
- Відсотки від комісового
- Всі бенефіти

Звертатись до:

H.P. Floyd, National Sales Director
Ukrainian National Association, Inc.
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 451-2200

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам на академічний рік 1987-88

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визначних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити

до 1-го квітня 1987 р., на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N. J. 07302

УВАГА! ПОДАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИМАГАНИХ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.

Окружний Комітет ВідділівУНСоюзу в Ню Гейвен, Конн.

повідомляє, що

в неділю, **22-го березня 1987 р., о год. 2:30 по пол.**
в залі української католицької церкви
свв. Петра і Павла
45 Newbury, Street, LUDLOW, Mass. 01056

вудбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

з таким порядком нарад:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіт Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
8. Запити до представника УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1987 рік
10. Внески і запити.

До участи в яких запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

12, 23, 52, 59, 67, 101, 253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414

У зборах візьме участь

Володимир Сохан, головний секретар УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Проф. Іван Телюк, *почесний голова*
Д-р Михайло Снігурович, *голова*
Тарас Сливінський, *секретар*
Григорій Ґіна, *касир*

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 29 березня 1987 р., о год. 2-ій по пол.
в залі української католицької церкви
Alta Vista Place, PERTH AMBOY, N.J.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1987 р.
9. Доповідь головного радного УНС ВАСИЛЯ ПАСТУШКА
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

Василь Пастушок, головний радний УНС

Михайло Захарко, *голова*
Іван Бабин, *касир* **Софія Понишин,** *секретар*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ютика-Сиракюзи, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 22 березня 1987 р., о год. 1-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
1317 West Fayette Street, SYRACUSE, N.Y.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНС ЮТИЦЬКО-СИРАКЮЗЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір президії
3. Вибір Номінаційної Комісії
4. Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів і його прийняття
5. Звіти членів Управи: голови, секретаря і касира
6. Звіт Контрольної Комісії
7. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1987 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА КВАСА, головного радного УНСоюзу
10. Дискусія
11. Затвердження пляну праці на біжучий 1987 рік
12. Внески, запити і закриття зборів

До участи в зборах зобов'язані члени Окружної Управи, предсідники, секретарі, касири, конвенційні делеґати та інші урядовці відділових Управ, а саме:

21, 38, 39, 58, 121, 192, 202, 215, 263, 271, 283, 317, 330 і 484

У зборах візьме участь

Володимир Квас, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Іван Чомко, *почесний голова*
Володимир Запаранюк, *почесний голова*
д-р Іван Гвозда, голова
Микола Велич, *касир* **Ярослав Сенишин,** *секретар*

Виставка творчости М. Зубаря в Торонто

Св. Юрій вбиває змія.

Канадсько - Українська Мистецька Фундація, з її імпозантним будинком існує як центр української уваги в Торонто. Під одним дахом не лише лікарі, політики СКВУ, а також і чудові мистецькі ґалереї, в яких тепер відбувається величезна виставка (майже півтори сотні) образів на полотні і також виконані керамічним способом.

Український мистець Марко Зубар є славний в американських колах то як церковний архітект, то як абстрактний скульптор в металах, то як портретист-реаліст, то як вітражист. Останнє — це чудові ікони, виконані в традиційному українському стилі, але вічним „керамічним" способом, поливами (склицею) і вогнем в найвищих (2.500° F) температурах в спеціяльній печі, спеціяльними технологічними процесами, до яких він (як інженер), додумався. Ані в Китаї, ані в Европі — сказав він — ніхто ще такого не створив, він каже за 5,000 років людської цивілізації.

Всі твори можна набути, навіть по поміркованих цінах як на таке високоякісне мистецтво („якого ще й світ не бачив").

Варта уваги виставка — показ триватиме десь до середини лютого, а може й довше. Надіємося, що М. Зубар покаже свою творчість і в інших містах українського поселення. Цікаво говорив на українській програмі в телевізії.

М. Зубар мешкає у Філядельфії, Па., у величезній робітні-студії, яку він називає „келія-велія" і як чародій виробляє всякі технічні „чуда", які люди сприймають як мистецтво, — так він каже, жартуючи. Ті, які його знають ближче, називають його „А це наш Леонардо Да Вінчі"... Можливо за різнорідність його мистецьких засобів, а можливо тому, що він дійсно малює останнього часу таки під пливом Ренесансу.

З української тематики у нього хіба є якийсь майже візантійський містицизм, щось, як хтось сказав про ікону, що це є „рефлекція Неба на землі". В його образах „Ликах" існує якась невловима духовна глибінь, якась містика, яку він називає „душа" і вхоплює її на образі.

Спонзорами цієї найбільшої, а може й найліпшої виставки як п.Шафранюк сказав, була молодь, зокрема Український Студентський Клюб при Торонтонському університеті — де Зубар також виступав з „музикою" і прозірками, так що просили аж повторити.

Учасник

Чи справді...

(Закінчення зі ст. 2)

ґах, навіть тоді, коли дружина складається з майже самих чужих змагунів. Яка буде нам з того користь, коли під час українських спортових ігрищ вийде на площу 11 чорних, чи азіятів і їх представлять нашим спортовим симпатикам, що це українська дружина.

Яка користь для нашого суспільства з таких спортовців ? Чи ми побачимо їх в наших молодечих організаціях, чи в громадському житті, де потрібно робочих рук. Чужі змагуни підтримують заяву на сезон, коли сезон закінчиться вони розійдуться, а ми не маємо більше дружини. На другий сезон вони можуть змагатися в зовсім іншому клюбі, а ми знову будемо шукати за новими чужими змагунами. Чи не краще шукати за своїми?

Звичайно, коли поодинокі спортові організації поробили всі можливі заходи, щоб мати чисто українську дружину, але неможливо було це осягнути, то аж тоді можна завербувати кількох чужих змагунів, але не так, щоб більшість становили чужі змагуни.

Стефан Палилик
Йонкерс, Н. Й.

Західня...

(Закінчення зі ст. 2)

для рятування „матушки Росії". Виглядає, що фікцію фабули американського фільму „Амеріка", який недавно висвітлювався телекомпанією Ей-Бі-Сі, треба перемінити в дійсність і примінити її принаймні для деяких країн „капіталістичної" Европи, Німеччини зокрема, яка все рятувала комуно-московську імперію від упадку коштом навіть численних поневолених Москвою народів.

Кажуть, що „Божі млини мелять помалу, але дуже докладно". Можливо, що до цих „млинів" наближається Европа. Бо, правду кажучи, що буде з Европою без З'єднаних Стейтів Америки, без єдности вільного демократичного світу і його готовости всіма доступними засобами боронити свої права? Москва застрашує Европу і намагається вирвати її з-під американських впливів. Чи здають собі справу з наслідків цієї трагедії европейські політики? Правду кажучи, на це питання можна буде позитивно відповісти тільки з перспективи часу. Частинну відповідь на це дає сам М. Ґорбачов у виголошеній ним довжелезній промові на пленумі ЦК КПСС 27-го січня цього року. Зацікавлені повинні прочитати її дуже уважно.

ЩЕ ПРО СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В КЕРГОНКСОНІ

В дописі п.н. „Громада Кергонксону відзначила річниці незалежности і соборности України" у „Свободі" ч. 33 з 20-го лютого 1987 року, з вини дописувача пропущено наступне:

В день відзначення була відправлена в церкві св. Трійці Св. Літургія і Молебень в намірені українського народу, що їх відправили місцевий настоятель о. Михайло Харина і гість о. Йоан Сидун-Берестецький.

Під час Молебня прапороносці держали українській і американський національні прапори, пластуни Ярко Костюк, Марійнка Гаврилюк і сеніори виступили із пластовим прапором, а представники ОбВУА на чолі з полковником УНР Петром Солодем-Зелінським, полковником Українського Буковинського Куреня Петром Войновським та членом місцевої Станиці ОбВУА д-р Романом Барановським із прапором Українського Буковинського Куреня.

Представники ОбВУА також віддали почесть прапором на Академії під час національного славня. — Р.Б.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.

Клівленд, Огайо. Річні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла 102 Відд., о год. 12-ій дня в приміщенні кафетерії школи св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. На порядку: звіти управи, вибір управи на 1987 р. і полагодження важливих справ. Проситься всіх членів прибути на ці збори. — Д-р А. Жґута, предс., І. Полянський, касир, М. Бобечко, секр.

НЕДІЛЯ, 15-го БЕРЕЗНЯ 1987 р.

Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 76 Відд., о год. 10:30 ранку, в залі УКЦеркви при Сенфорд Авеню. Проситься всіх членів прибути та вирівняти залеглі вкладки. — Юлія Демчук, фін. секр.

Наша...

Закінчення зі стор. 2.

кої Церкви в Україні на підставі домовлень Заключного Гельсінкського Акту.

Усі ці матеріяли друкувалися раніше в газеті „Сан". Статті добре опрацьовані з історичного боку й то не тільки про ствердження українського народу, але й про страждання інших народів, про які згадується у папці.

Державний Центр УНР, з приводу Віденської Конференції, видав чотири цінні документи. Заяву в справі европейської безпеки, звернену до держав, що підписали Заключний Гельсінкський Акт, за підписами Президента Миколи Лівицького й Голови Уряду Ярослава Рудницького треба вважати історичним документом. Вона починається ствердженням, що відзначення „Інтернаціонального року миру" ООН було нагло перерване атомовим вибухом у Чорнобилі, 26-го квітня 1986 року до цього часу найстрашнішою катастрофою в історії мирного користування атомовою енерґією. Узаключенні цього документу підкреслено, що відповідальним за Чорнобильську катастрофу є совєтсько-російський окупаційний уряд в Україні. Цей уряд, до речі, є також відповідальним за те, що справи европейської безпеки й кооперації зараз є в страшній небезпеці.

Цікаво складений також другий документ, в якому зацитовано три статті з Загальної Декларації Прав Людини (1948; статті 1, 25 і 27) і подано їм як представлення нелюдської російської державної експансії, що проходила в роках 1300-1986 (експансія ілюстрована чіткою географічною мапою). В наступному документі стверджується, що Україна не допущена до Гельсінкських домовлень, чекає на Гельсінки II, домагаючись національних прав для світу завтрашнього дня. У цьому документі великими літерами закликається усіх до поборювання усіма засобами російської експансії (тут також включено уже згадану мапу експансії Росії. В останньому документі, зверненому до Віденської Конференції, стверджується, що Совєтський Союз нехтує усіма інтернаціональними договорами в ділянках економічних, соціяльних і культурних прав, допускається расової дискримінації, ґеноциду, лінґвициду тощо.

Українське Інформаційне Бюро ДЦ УНР видало два числа „Бюлетеня", присвяченого Віденській Конференції. Матеріяли листопадового числа були поширені на сторінках української преси й ми їх тут не будемо обговорювати. Звернемо увагу на деякі справи, порушені в останньому числі „Бюлетеня" щодо майбутніх гельсінкських конференцій. Там чітко сказано, що нам треба висувати й наголошувати крім індивідуальних „прав людини" колективні права (національні, церковно-релігійні, меншинні, етнічно-расові тощо), а в зв'язку з цим самовизначення українського народу (воно ж стало доконаним фактом 22-го січня 1918 р.) і конечність деколонізації СССР. Не менше важливим є домагання включити Україну в Гельсінкський процес із виразним підкресленням, що йдеться не про маріонетковий уряд у Києві, а про леґітимний Уряд УНР, що від 1920 року існує і діє в екзилі. Треба також звернути пильну увагу на посилення, чи взагалі започаткування, заходів щодо включення в офіційні делеґації західніх держав їхніх українських етнічних представників, як повноправних членів делеґацій, а не як „дорадників", чи „обсерваторів".

Підсумовуючи хочемо ствердити, що про свободу треба не лише говорити й писати, але за неї треба твердо стояти й її треба повсякчасно обороняти. Немає сумніву, що на Віденській Конференції 1986 року наші громадські й політичні організації зробили дуже багато корисного для української справи, але було б напевно ще більше користи з їхньої праці, коли б їхні зусилля були заздалегідь сплановані, а дії доцільно скоординовані.